

Projekt

z dnia 23 czerwca 2015 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W IŁOWEJ**

z dnia 2015 r.

w sprawie określenia szczegółowych zasad, sposobu i trybu umarzania, odraczania terminu spłaty oraz rozkładania na raty należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny przypadających gminie Iłowa, jak również jednostkom podległym, oraz wskazania organu do tego uprawnionego

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.¹⁾) oraz art. 59 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.²⁾) uchwała się, co następuje:

§ 1. Określa się szczegółowe zasady, sposób i tryb umarzania, odraczania lub rozkładania na raty spłaty należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny, przypadających gminie Iłowa lub jej jednostkom podległym, zwanych dalej „wierzycielem”, warunki dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach, w których ulga stanowić będzie pomoc publiczną, oraz wskazuje się organ lub osoby uprawnione do udzielenia tych ulg.

§ 2. Ilekroć w niniejszej uchwale jest mowa o:

- 1) dłużniku - rozumie się przez to osobę fizyczną, osobę prawną, jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej;
- 2) uldze - rozumie się przez to umorzenie, odroczenie lub rozłożenie na raty spłaty należności pieniężnych przypadających wierzycielowi;
- 3) należności pieniężnej - rozumie się przez to wymagalną kwotę główną zobowiązań mających charakter cywilnoprawny wraz z odsetkami za zwłokę i kosztami dochodzenia tej należności (jako należności ubocznej) według stanu na dzień złożenia wniosku, a w przypadku umorzenia z urzędu, według stanu na dzień umorzenia;
- 4) przedsiębiorcy - rozumie się przez to wszystkie kategorie podmiotów prowadzących działalność gospodarczą niezależnie od formy prawnej i źródeł ich finansowania.

§ 3. 1. W przypadkach, w których ulga stanowić będzie pomoc publiczną, udzielenie jej następuje zgodnie z przepisami rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej z 2013 r. L 352).

2. Łączna wartość pomocy udzielonej przedsiębiorcy na podstawie niniejszej uchwały nie może przekroczyć równowartości dopuszczalnej wartości pomocy, o której stanowi rozporządzenie wymienione w ust. 1.

3. Wartość udzielonej pomocy de minimis podlega sumowaniu, niezależnie od organu, który tej pomocy udzielił.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2013r. poz.645 i 1318 oraz z 2014r. poz. 379 i 1072.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 938 i 1646, z 2014 r. poz. 379, 911, 1146, 1626 i 1877 oraz z 2015 r. poz. 532.

4. W celu uzyskania pomocy, o której mowa w ust. 1, przedsiębiorca zobowiązany jest do przedstawienia organowi udzielającemu pomocy, zaświadczeń i oświadczeń, o których mowa w art. 37 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2007 r. Nr 59, poz. 404 z późn. zm.³⁾).

§ 4. 1. Należności pieniężne mogą być umarzone z urzędu w całości w przypadku wystąpienia okoliczności wymienionych w art. 56 ust. 1 pkt 1, 2, 4 i 5 ustawy o finansach publicznych oraz kiedy postępowanie egzekucyjne stało się nieskuteczne.

2. Umorzenie należności, o której mowa w ust. 1 następuje w formie określonej w art. 58 ust. 2 i 3 ustawy o finansach publicznych.

3. Umorzenie należności w przypadku określonym w art. 56 ust. 1 pkt 5 ustawy o finansach publicznych przez jednostkę podległą gminie Iłowa, wymaga uzyskania pozytywnej opinii burmistrza.

§ 5. 1. Należności pieniężne mogą być na wniosek dłużnika w całości lub w części umarzone w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem dłużnika lub interesem publicznym, jeżeli:

- 1) dłużnik - osoba fizyczna nie jest w stanie uiścić należności ze względu na trudną sytuację finansową oraz na zagrożenie dla egzystencji dłużnika i osób będących na jego utrzymaniu wywołane bezrobociem, niepełnosprawnością, długotrwałą lub ciężką chorobą dłużnika lub członka jego rodziny, klęską żywiołową lub zdarzeniem losowym;
- 2) dłużnik - osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która znalazła się w trudnej sytuacji ekonomicznej i ściąganie należności zagraża egzystencji dłużnika.

2. Za trudną sytuację finansową dłużnika, o której mowa w ust. 1 pkt 1, uważa się dochód na jedną osobę w rodzinie obliczony według kryterium dochodowego wynikającego z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2015 r. poz. 163 oraz z 2010 r. Nr 217, poz. 1427).

3. Umorzenie należności pieniężnych, o których mowa w ust. 1, następuje w formie pisemnej przez zawarcie porozumienia między dłużnikiem a organem lub osobą uprawnioną, o której mowa w § 9 ust. 1 uchwały.

4. Odmowa udzielania umorzenia należności pieniężnych następuje w formie jednostronnego oświadczenia woli złożonego przez wierzyciela wymienionego w § 9 ust. 1 uchwały.

§ 6. 1. Wniosek o udzielenie ulgi dłużnik składa wierzycielowi.

2. Wniosek o udzielenie ulgi powinien zawierać informacje uzasadniające zaistnienie przesłanek, o których mowa w § 5 ust. 1 i 2 uchwały, w szczególności opis aktualnej sytuacji finansowej.

3. Do wniosku powinny zostać załączone dokumenty potwierdzające okoliczności w nim wymienione.

4. W przypadku stwierdzenia, że przedstawione dokumenty są niewystarczające do udzielenia ulgi, organ lub osoba uprawniona wymieniona w § 9 ust. 1 uchwały wzywa dłużnika do ich uzupełnienia, określając termin, w którym uzupełnienie powinno być dokonane.

5. Nieuzupełnienie wniosku przez dłużnika w wyznaczonym terminie, powoduje pozostawienie go bez rozpatrzenia.

§ 7. 1. Umorzenie należności pieniężnych, za które odpowiada więcej niż jeden dłużnik, może nastąpić, w przypadku gdy warunki umorzenia są spełnione przez wszystkich dłużników.

2. W przypadku umorzenia należności głównej, umorzeniu podlegają odsetki za zwłokę w całości lub w takiej części, w jakiej została umorzona zaległość.

§ 8. Od należności pieniężnych, których termin spłaty odroczone lub spłatę należności rozłożono na raty, nie pobiera się odsetek za zwłokę za okres od dnia złożenia wniosku przez dłużnika do dnia upływu nowego terminu zapłaty

§ 9. 1. Do udzielania ulg uprawnieni są:

- 1) burmistrz, bez względu na wysokość kwoty należności pieniężnych;

³⁾Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 191, poz. 1411, z 2008 r. Nr 93, poz. 585, z 2010 r. Nr 18, poz. 99 oraz z 2011 r. Nr 233, poz. 1381.

2) kierownik jednostki podległej gminie Iłowa, jeżeli kwota należności pieniężnych nie przekracza równowartości 1000 euro przeliczanej według średniego kursu złotego w stosunku do euro, określonego na podstawie art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2013 r. poz. 907 z późn. zm.⁴⁾), z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Umorzenie należności pieniężnych w całości lub w części na wniosek dłużnika przez jednostkę podległą gminie Iłowa, wymaga uzyskania pozytywnej pisemnej opinii burmistrza.

§ 10. 1. Należność pieniężna staje się natychmiast wymagalna wraz z odsetkami należnymi od pierwotnego terminu wymagalności do dnia zapłaty, w przypadku gdy zostanie ustalone, że:

- 1) dowody, na podstawie których organ lub osoba uprawniona udzieliła ulgi, okazały się fałszywe;
- 2) dłużnik wprowadził organ lub osobę uprawnioną w błąd, co do okoliczności uzasadniających udzielenie ulgi;
- 3) dłużnik nie spłacił należności pieniężnej w odroczonej terminie.

2. W przypadku gdy dłużnik nie spłacił którejkolwiek z rat, niespłacona należność pieniężna staje się natychmiast wymagalna wraz z odsetkami należnymi od pierwotnego terminu wymagalności do dnia zapłaty.

§ 11. Do wniosków o udzielenie ulg dotyczących należności mających charakter cywilnoprawny, nierozpoznanych do dnia wejścia w życie uchwały, stosuje się przepisy niniejszej uchwały.

§ 12. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Iłowej.

§ 13. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubuskiego⁵⁾.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 984, 1047 i 1473, z 2014 r. poz. 423, 768, 811, 915 i 1146 oraz z 2015 r. poz. 349 i 478.

⁵⁾ Niniejsza uchwała była poprzedzona uchwałą Nr 266/4/XXXIV/06 Rady Miejskiej w Iłowej z dnia 15 lutego 2006 r. w sprawie określenia zasad i trybu umarzania, odraczania lub rozkładania na raty spłaty należności pieniężnych stanowiących dochód budżetu Gminy Iłowa lub jej jednostek organizacyjnych, do których nie stosuje się przepisów ustawy - Ordynacja podatkowa (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2006 r, Nr 32, poz. 683), która na podstawie art. 119 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. - Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz.U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1241 z późn. zm.), utraciła moc prawną z dniem 1 stycznia 2011 r.

Uzasadnienie

W związku z utratą mocy prawnej ustawy o finansach publicznych z dnia 30 czerwca 2005 r., utraciły również moc prawną akty wykonawcze do tej ustawy, w tym uchwała Nr 266/4/XXXIV/06 Rady Miejskiej w Iłowej z dnia 15 lutego 2006 r. w sprawie określenia zasad i trybu umarzania, odraczania lub rozkładania na raty spłaty należności pieniężnych stanowiących dochód budżetu Gminy Iłowa lub jej jednostek organizacyjnych, do których nie stosuje się przepisów ustawy - Ordynacja podatkowa.

Sprawy związane z ulgami w spłatach należności pieniężnych podatkowych wynika bezpośrednio z przepisów Ordynacji podatkowej, natomiast stosowanie ulg w spłatach należności wynikających z umów cywilno-prawnych pozostawiono do określenia przez odpowiednią radę gminy. Brak więc uregulowania w tym zakresie uniemożliwia stosowanie jakichkolwiek ulg zarówno przez organ wykonawczy gminy (burmistrza) jak i jednostki podległe gminie. Wymieniona na wstępie uzasadnienia uchwała utraciła swoją moc prawną z dniem 1 stycznia 2011 r., wobec czego istnieje konieczność wprowadzenia regulacji prawnych, na podstawie których zarówno burmistrz jak i kierownicy jednostek organizacyjnych będą mogli stosować ulgi w zakresie ustalonym przez radę gminy.

§ 1 i 2 projektu uchwały zawiera opis zawartego w projekcie uchwały uregulowania prawnego oraz ujednotolica cztery pojęcia, które są używane w treści uchwały.

§ 3 określa warunki dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach, w których ulga stanowić będzie pomoc publiczną. Odpowiednie przepisy Unii Europejskiej odnoszą się do udzielania ulg określonemu kręgu przedsiębiorców, określając maksymalne dopuszczalne wysokości tych ulg. Z reguły, ulgi te są zróżnicowane w zależności od sektora gospodarki, w ramach którego dany podmiot prowadzi działalność gospodarczą. Przepis tego paragrafu odnosi się do ustalania zasad na podstawie których, dłużnik podlegający ograniczeniom w uzyskiwaniu ulg będzie mógł starać się o ich uzyskanie.

§ 4 projektu uchwały określa zasady, na jakich należności pieniężne będą mogły być umarzane w całości „z urzędu”, to znaczy przypadki, w których umorzenie należności będzie mogło być dokonane bez konieczności składania wniosku przez dłużnika. Przy konstrukcji tego przepisu odwołano się do art. 56 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, który to przepis enumeratywnie wymienił wszystkie przypadki, w których można zastosować umorzenie należności „z urzędu”:

Art. 56. 1. Należności, o których mowa w art. 55, mogą być umarzane w całości, jeżeli:

- 1) osoba fizyczna - zmarła, nie pozostawiając żadnego majątku albo pozostawiła majątek niepodlegający egzekucji na podstawie odrębnych przepisów, albo pozostawiła przedmioty codziennego użytku domowego, których łączna wartość nie przekracza kwoty 6.000 zł;**
- 2) osoba prawna - została wykreślona z właściwego rejestru osób prawnych przy jednoczesnym braku majątku, z którego można by egzekwować należność, a odpowiedzialność z tytułu należności nie przechodzi z mocy prawa na osoby trzecie;**
- 3) zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że w postępowaniu egzekucyjnym nie uzyska się kwoty wyższej od kosztów dochodzenia i egzekucji tej należności lub postępowanie egzekucyjne okazało się nieskuteczne;**
- 4) jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej uległa likwidacji;**
- 5) zachodzi ważny interes dłużnika lub interes publiczny.**

Przypadki określone w art. 56 ust. 1 pkt 1, 2 i 4 sprowadzają się do sytuacji, gdy nie jest możliwe ustalenie z różnych powodów dłużnika. Sytuacje te szczegółowo określają wymienione przepisy dość precyzyjnie i nie wymagają dodatkowego omówienia.

Z określonych w art. 56 ust. 1 pkt 3 przypadków, kiedy można umorzyć „z urzędu” należności, w projekcie uchwały wskazano jedynie, że może ono nastąpić w sytuacji nieskutecznego postępowania egzekucyjnego. Zrezygnowano natomiast z umarzania należności, jeżeli koszty ich egzekucji będą wyższe od samej należności - wynika to przede wszystkim z powodu bardzo niskich w Naszej gminie opłat za użytkowanie wieczyste, wynoszące w większości wypadków kilka złotych rocznie. Umazanie „z urzędu” tak małych należności doprowadziło by w końcowym efekcie do braku wpłat z tego tytułu, gdyż każda zaległość była by umarzana bez jakichkolwiek konsekwencji dłużnika. Niewątpliwie sytuacja taka powinna być wyeliminowana poprzez

aktualizację opłat użytkowania wieczystego (konieczna była by wycena nieruchomości będących w użytkowaniu wieczystym).

Umarzanie należności ze względu na ważny interes dłużnika lub interes publiczny stanowi pewną normę prawną, która podlega subiektywnej ocenie osoby lub organu dokonującego umorzenia. W § 5 ust. 1 pkt 1 i 2 zdefiniowano pojęcie „ważnego interesu dłużnika” co w znacznym stopniu upraszcza stosowanie w praktyce tego przepisu. Trudno jednak jest zdefiniować pojęcie „ważnego interesu publicznego”. Ogólnie rzecz biorąc pojęcie „ważny interes publiczny” powinien być rozumiany jako respektowanie wartości wspólnych i istotnych dla całego społeczeństwa, takich jak sprawiedliwość, równość wobec prawa, zaufanie obywateli do organów władzy. Uwzględnianie interesu publicznego nakazuje także branie pod uwagę takich wartości jak bezpieczeństwo, sprawność działania aparatu państwowego, kontrola błędnych decyzji (np. wyrok NSA z dnia 12 lutego 2003 r. w sprawie III SA/01, publ. SIP Lex nr 78586, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 9 czerwca 2004 r. w sprawie III SA 394/03, publ. SIP Lex nr 163494).

W § 4 ust. 2 odwołano się do art. 58 ust. 2 i 3 ustawy o finansach publicznych:

Art. 58.

2. Umorzenie należności oraz odroczenie terminu spłaty całości lub części należności albo rozłożenie płatności całości lub części należności na raty następuje, w formie pisemnej, na podstawie przepisów prawa cywilnego.

3. W przypadkach, o których mowa w art. 56 ust. 1 pkt 1, 2 i 4, umorzenie należności następuje w formie jednostronnego oświadczenia woli.

W § 5-8 określono zasady, na jakich można będzie przyznawać ulgi dłużnikom na ich wniosek (umarzać należność w całości lub w części, odraczać termin płatności należności pieniężnych lub rozkładać spłatę należności pieniężnych w ratach). W każdym przypadku ocena, czy udzielenie ulgi jest zasadne czy nie, należy do uprawnionej osoby do dokonywania ulg. Przepisy te mają charakter proceduralny i opisują zachowanie się dłużnika i wierzyciela w zakresie procedury stosowania ulg „na wniosek”.

W § 9 projektu uchwały określono osoby uprawnione do udzielania ulg w spłacie należności pieniężnych. Na uwagę zasługuje przepis § 8 ust. 2, który stanowi, że stosowanie umorzeń należności pieniężnych przez kierowników jednostek podległych (z urzędu i na wniosek) wymaga każdorazowo uzyskanie pozytywnej opinii burmistrza (gdyż burmistrz odpowiada za realizację budżetu i podlega ocenie absolutoryjnej z wykonania budżetu gminy jako całości). Opinia taka nie jest natomiast wymagana w przypadku odraczania terminu płatności lub rozkładania na raty należności pieniężnych (nie ma w tym wypadku sytuacji zmniejszenia dochodów).

W § 10 określono zasady postępowania, gdy dłużnik nie wywiązuje się z uzgodnień dotyczących stosowania ulg lub gdy dokumenty, na podstawie których przyznano ulgę, były nieprawdziwe.